YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

20 päivänä lokakuuta 2005 *

Asiassa C-247/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka College van Beroep voor het bedrijfsleven (Alankomaat) on esittänyt 28.5.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 11.6.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Transport Maatschappij Traffic BV

vastaan

Staatssecretaris van Economische Zaken,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit J. Makarczyk (esittelevä tuomari), C. Gulmann, R. Schintgen ja J. Klučka,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.4.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Transport Maatschappij Traffic BV, edustajinaan advocaat A. Wolkers ja advocaat E. H. Mennes,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja C. M. Wissels,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään X. Lewis, avustajanaan advocaat F. Tuytschaever,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.5.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi) 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajana on Transport Maatschappij Traffic BV (jäljempänä Traffic) ja vastaajana Staatssecretaris van Economische Zaken (talousasioista vastaava valtiosihteeri; jäljempänä Staatssecretaris) ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu on hylännyt Trafficin maksamien polkumyyntitullien palauttamista koskevan hakemuksen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Tullikoodeksin 4 artiklassa on seuraavat määritelmät:

"— —

9) 'tullivelalla' henkilön velvollisuutta maksaa sellaiset tuontitullit (tuontitullivelka) tai vientitullit (vientitullivelka), joita sovelletaan yhteisön voimassa olevien säännösten mukaan määritettyihin tavaroihin;

— —

23) 'voimassa olevilla säännöksillä' yhteisön säännöksiä tai kansallisia säännöksiä;

— —."

4 Tullikoodeksin 20 artiklan 1 kohdassa, joka kuuluu kyseisen koodeksin II osastoon, jonka otsikko on "Tuonti- tai vientitullien ja muiden tavaroiden kauppaa koskevien toimenpiteiden soveltamisen perusteet", säädetään seuraavaa:

"1. Tullien, jotka lain mukaan kannetaan tullivelan syntyessä, on perustuttava Euroopan yhteisöjen tullitariffiin."

5 VII osaston 2 luvussa on säännökset, jotka koskevat tullivelan syntymistä. Kyseisissä säännöksissä säädetään muun muassa tapahtumista, joiden perusteella tällainen velka syntyy, sekä velan syntymisajankohdasta ja syntymispaikasta.

6 Saman osaston 3 luvun, joka koskee tullivelan kantamista, tarkoituksessa tullikoodeksin 221 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin.

— —

3. Tiedoksiantoa ei voida toimittaa velalliselle enää, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt. — —"

7 Tullikoodeksin VII osaston 4 luvussa on säännökset, jotka koskevat tullivelan lakkaamista.

8 Tullikoodeksin mainitun VII osaston 5 luvussa, jonka otsikko on "Tullien palauttaminen ja peruuttaminen", olevan 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Tuonti- tai vientitullit on palautettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

9 Verohallinnon Roosendaalin tullialueen osalta toimivaltainen tarkastaja (jäljempänä tarkastaja) antoi 18.12.1997 päivätyllä maksuunpanopäätöksellä Trafficille tiedoksi 62 045,20 Alankomaiden guldenin (NLG) (28 154,88 euron) suuruisen polkumyyntitullin.

10 Maksettuaan kyseisen summan Traffic vaati 19.2.1998 maksuunpanopäätöksen oikaisua.

11 Traffic yhtäältä peruutti 18.5.1998 tämän oikaisuvaatimuksen ja toisaalta pyysi tarkastajaa tullikoodeksin 236 artiklan perusteella palauttamaan maksetut polkumyyntitullit sillä perusteella, että kyseiset tullit eivät olleet lain mukaisia. Traffic väitti muun muassa, ettei tarkastajalla ollut toimivaltaa määrätä tällaisia tulleja. Kyseisen pyynnön hylkäämisen jälkeen Traffic teki Staatssecretarisille oikaisuvaa-

timuksen, joka hylättiin 9.10.2000 tehdyllä päätöksellä. Traffic nosti tästä päätöksestä kanteen College van Beroep voor het bedrijfslevenissä.

12 Kyseinen tuomioistuin kumosi 13.2.2002 Staatssecretarisin päätöksen sillä perusteella, ettei Staatssecretaris ollut ottanut tullikoodeksin 236 artiklan perusteella kantaa siihen, oliko kyseisten tullien määrä niitä maksettaessa ollut "lain mukainen", tai siihen, oliko niiden määrä kirjattu tileihin tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

13 Staatssecretaris teki 19.11.2002 päätöksen, jolla hylättiin uudelleen Trafficin esittämä palauttamisvaatimus.

14 Traffic nosti näin ollen mainitusta päätöksestä kumoamiskanteen College van Beroep voor het bedrijfslevenissä. Se väittää etenkin, että tullien määrä on tullikoodeksin 236 artiklan perusteella lain mukainen ainoastaan, jos se on kyseisen koodeksin 221 artiklan mukaisesti annettu aiheellisella tavalla velalliselle tiedoksi. Näin ei ole kuitenkaan sen mukaan silloin kun tullien määrän antaa tiedoksi viranomainen, jolla ei ole toimivaltaa.

15 College van Beroep voor het bedrijfsleven huomauttaa ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyssä päätöksessä, että tullikoodeksin VII osaston 5 luvussa luetellaan tiettyjä perusteita, joiden nojalla tuonti- tai vientitullit voidaan palauttaa tai peruuttaa. Se pohtii näin ollen sitä, voidaanko hallintoviranomaisen toimivallan puuttumista kansallisen oikeuden perusteella pitää yhtenä tällaisena perusteena, ja erityisesti, voidaanko tällaisen toimivallan puuttumisen perusteella päätellä, että tullin määrä ei niitä maksettaessa ollut tullikoodeksin 236 artiklan tarkoituksessa "lain mukainen".

16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa tältä osin sitä, että Alankomaiden julkisoikeuden mukaan Trafficille 18.12.1997 osoitettu maksuunpanopäätös on luonteeltaan päätös, joka synnyttää velvollisuuden maksaa. Tällä perusteella kyseiseen maksuunpanopäätökseen oli mahdollista vaatia oikaisua Alankomaiden lainsäädännön mukaan kuuden viikon kuluessa siitä, kun se annettiin asianomaiselle tiedoksi.

17 College van Beroep voor het bedrijfsleven korostaa myös sitä, että 18.12.1997 tarkastaja ei ollut toimivaltainen osoittamaan tällaista maksuunpanopäätöstä ja että se sai kyseisen toimivallan vasta 1.1.1998.

18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo kuitenkin, että vaikka tähän toimivallan puuttumiseen voidaan hyödyllisesti vedota maksuunpanopäätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen tai siitä nostetun kanteen tueksi, tämä sama toimivallan puuttuminen ei kuitenkaan voi olla perusta vienti- tai tuontitullien palauttamista tai peruuttamista koskevalle hakemukselle.

19 College van Beroep voor het bedrijfsleven on näin ollen päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko tullikoodeksin 236 artiklassa olevaa käsitettä 'lain mukainen' tulkittava siten, että se koskee pelkästään sitä kysymystä, täyttyvätkö tullivelan syntymistä koskevat edellytykset, sellaisina kuin ne on otettu tullikoodeksin VII osaston 2 lukuun, vai voiko lain mukainen velka olla kysymyksessä ainoastaan silloin, kun ei ole olemassa

mitään sellaista perustetta, tullikoodeksin 4 artiklan 23 alakohdassa tarkoitetut voimassa olevat kansalliset säännökset mukaan lukien, jonka nojalla ilmoitus, jossa henkilölle on ilmoitettu maksettavista tulleista, voidaan riitauttaa?"

Ennakkoratkaisukysymys

20 Esitettyyn kysymykseen vastaamiseksi on selvitettävä, voiko se, ettei kyseisten tullien määrää ole annettu tiedoksi tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti, johtaa siihen, että tullien määrä ei niitä maksettaessa ollut tullikoodeksin 236 artiklan perusteella lain mukainen.

21 Tältä osin on huomautettava, että tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että tuonti- tai vientitullit on palautettava muun muassa, jos todetaan, että "niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen".

22 Kuten Alankomaiden hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio ovat kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan perustellusti korostaneet, tullikoodeksin 20 artiklan 1 kohdassa, joka on sen II osastossa, säädetään, että "tullien, jotka lain mukaan kannetaan tullivelan syntyessä, on perustuttava Euroopan yhteisöjen tullitariffiin". Lisäksi tullivelan syntymistä koskevista säännöistä on säädetty tullikoodeksin VII osaston 2 luvussa. Tullivelka syntyy erityisesti tullikoodeksin 201 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteella silloin, kun tuontitullien alainen tavara luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

23 Euroopan yhteisöjen tullitariffin (jäljempänä yhteinen tullitariffi) soveltamisen osalta riittää, kun todetaan, että esillä olevassa asiassa kyseessä olevat tullit eli polkumyyntitullit kuuluvat tullikoodeksin 20 artiklan 3 kohdan g alakohdan perusteella mainitun tullitariffin piiriin "muina tariffitoimenpiteinä, joista säädetään muussa yhteisön lainsäädännössä".

24 Tullivelan osalta on huomautettava, että sillä tarkoitetaan tullikoodeksin 4 artiklan 9 kohdan mukaan "henkilön velvollisuutta maksaa sellaiset tuontitullit — — tai vientitullit — — , joita sovelletaan yhteisön voimassa olevien säännösten mukaan määritettyihin tavaroihin".

25 Tullivelan määrän kantamiseen sinällään sovelletaan tullikoodeksin VII osaston 3 luvussa olevia erillisiä säännöksiä, joissa säädetään etenkin siitä, että kyseisen velan määrä on annettava tiedoksi ennen kuin se voidaan kantaa.

26 Näistä säännöksistä sekä siitä erosta, jonka yhteisön lainsäätäjä on tehnyt tullivelan olemassaolon sinänsä ja sen kantamisen välillä, seuraa, että tullivelan syntyminen edeltää sen määrän tiedoksi antamista, ja se on näin ollen pakostakin kyseisestä tiedoksiannosta riippumaton. Tiedoksianto ei näin ollen voi, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 31 kohdassa huomauttanut, vaikuttaa tullivelan olemassaoloon.

27 Lisäksi on vielä todettava, että Trafficin esittämä vastakkainen tulkinta, jonka mukaan tullit ovat tullikoodeksin mukaan "lain mukaisia" ainoastaan sillä edellytyksellä, että ne on annettu pätevästi velalliselle tiedoksi, johtaa siihen, että tullikoodeksin 236 artiklan soveltaminen riippuisi eri jäsenvaltioissa voimassa olevan kansallisen lainsäädännön noudattamisesta ja sillä voitaisiin näin ollen kyseenalaistaa tullikoodeksin yhdenmukainen soveltaminen.

28 Näin ollen on todettava, että vaikka on totta, että se, että jäsenvaltion tulliviranomaiset eivät ole noudattaneet tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohtaa, voi estää kantamasta lain mukaan kannettavien tullien määrää tai perimästä viivästyskorkoa, tällaisella noudattamatta jättämisellä ei kuitenkaan ole mitään vaikutusta kyseisten tullien olemassaoloon.

29 Kaikki nämä seikat huomioon ottaen esitettyyn kysymykseen on vastattava, että tuonti- tai vientitullit ovat tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa lain mukaisia silloin kun tullivelka on syntynyt tullikoodeksin VII osaston 2 luvussa vahvistetuin edellytyksin ja kun näiden tullien määrä on voitu määrittää yhteistä tullitariffia soveltamalla tullikoodeksin II osaston säännösten mukaisesti.

Tuonti- tai vientitullien määrä on edelleen tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa lain mukainen, vaikka kyseistä määrää ei ole annettu velalliselle tiedoksi tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

30 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tuonti- tai vientitullit ovat yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa lain mukaisia silloin kun tullivelka on syntynyt mainitun asetuksen VII osaston 2 luvussa vahvistetuin edellytyksin ja kun näiden tullien määrä on voitu määrittää Euroopan yhteisöjen tullitariffia soveltamalla mainitun asetuksen II osaston säännösten mukaisesti.

Tuonti- tai vientitullien määrä on edelleen asetuksen N:o 2913/92 236 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tarkoituksessa lain mukainen, vaikka kyseistä määrää ei ole annettu velalliselle tiedoksi tämän saman asetuksen 221 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Allekirjoitukset